

De Raad van de Europese Unie

Source: CVCE. European Navigator. Susana Muñoz, Raquel Valls.

Copyright: (c) Centre Virtuel de la Connaissance sur l'Europe (CVCE)

All rights of reproduction, of public communication, of adaptation, of distribution or of dissemination via Internet, internal network or any other means are strictly reserved in all countries.

Consult the legal notice and the terms and conditions of use regarding this site.

URL: http://www.cvce.eu/obj/de_raad_van_de_europese_unie-nl-de23700c-e50a-4e0e-a7de-80665e4caf9f.html

Last updated: 09/07/2016

De Raad van de Europese Unie

De **Raad van de Europese Unie**, de officiële naam sinds de inwerkingtreding van het Verdrag betreffende de Europese Unie (EU) van 1992, is de instelling die de lidstaten binnen de EU vertegenwoordigt. Samengesteld uit regeringsvertegenwoordigers van de lidstaten op ministerieel niveau, is de Raad de hoofdinstantie voor overleg en beslissingsvorming van de Unie. Als onderdeel van de “beslissings-driehoek” Commissie-Parlement-Raad, strekt zijn gebied van actie zich uit over de gemeenschappelijke beleidsgebieden berustend op de Verdragen van oprichting van de Europese Gemeenschappen. Daarenboven zijn zijn handelingen van fundamenteel belang binnen de twee gebieden van intergouvernementele samenwerking vastgelegd door het Verdrag betreffende de Europese Unie, het gemeenschappelijke buitenlands- en veiligheidsbeleid (GBVB) en de samenwerking op de gebieden van Justitie en Binnenlandse zaken (JBZ), waarin het Europese Parlement en de Commissie slechts een ondergeschikte rol vervullen.

Traditioneel gekenmerkt door de geheimhouding van zijn beraad en het grote gewicht van de unanimiteit van stemmen, werd de Raad gezien als een orgaan met intergouvernementeel karakter, zelfs als een diplomatieke conferentie, waar de vertegenwoordigers van de lidstaten hun nationale belangen vertegenwoordigen en compromissen proberen te bereiken. De Raad is echter voornamelijk een instelling waarvan de organisatie en de werkwijze met name afhangen van de gemeenschappelijke regelingen en procedures, en die in interactie met de andere instellingen en organen van de Unie een eigen besluitvormingsbevoegdheid bezit. Heel in het bijzonder heeft hij tot taak om, alleen of in samenwerking met het Europese Parlement, het door de Commissie vastgestelde gemeenschappelijk belang te vertalen naar normen die juridisch bindend zijn in alle lidstaten. Zijn rol en werkwijze evolueren dus mee met de wijzigingen van de constitutionele verdragen naar meer verantwoordelijkheid, meer doeltreffendheid en meer transparantie. De deling van de wetgevende en budgettaire macht met het Europese Parlement, de toename van de gebieden waar de beslissingen met meerderheid van stemmen worden genomen, het groter wordende belang van zijn functie als coördinator op de gebieden van de intergouvernementele samenwerking, het openleggen van zijn beraadslagingen aan het publiek en van zijn stemming over wetgevingsbesluiten of de definitie van een beleid van toegang tot documenten zijn daarvan enkele voorbeelden.

De gedachte voor het vormen van een Raad van Ministers kwam op in 1950 naar aanleiding van de Verdrag voor oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS). Een aantal staten, in het bijzonder de kleinste, hechten aan het vormen van een tegenwicht tegen de Hoge Autoriteit, een supranationale besluitvormende instantie, door een comité van intergouvernementeel karakter. De grondslag van de Raad van Ministers is geboren uit een compromis. De vragen die van uitsluitend belang voor Kolen en Staal waren, ressorteerden alleen onder de Hoge Autoriteit. De vragen in samenhang met andere gebieden konden niet anders worden besloten dan met toestemming van de Raad. De Raad speelde gelijktijdig een rol als toezichhoudend orgaan en als verbinding tussen de Gemeenschappelijke markt en de nationale economieën. De **Bijzondere Raad van Ministers** – benoemd door het EGKS Verdrag – was het schakelstuk tussen het supranationale vlak van de EGKS en de economieën van de verschillende lidstaten.

De **Raad van de Europese Economische Gemeenschap (EEG)** en de **Raad van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (ERAE of Euratom)** zijn in het leven geroepen door de Verdragen van Rome van 1957. De Raden van de drie Gemeenschappen hielden als zodanig op met bestaan op het ogenblik dat de uitvoerende macht werd samengevoegd door het Verdrag tot oprichting van één enkele Raad en één enkele Commissie voor de Europese Gemeenschappen, ondertekend op 8 april 1956 en in werking getreden op 1 juli 1967. De **Raad van de Europese Gemeenschappen** volgt de Raden van de EWG en het EGKS op, evenals de Speciale Raad van Ministers van de EGKS, maar de verdeling van bevoegdheden blijft bestaan.

De positie van de Raad wordt verstevigd door het Verdrag van Maastricht van 1992. De Raad van de Europese Gemeenschappen wordt, vanaf 1993, **de Raad van de Europese Unie**. Hij beschikt voornamelijk over de bevoegdheid tot besluitvorming en coördinatie binnen de drie pijlers van de Unie: de gemeenschappelijke pijler en de twee intergouvernementele pijlers.